

IN MEMORIAM

BORTSOK SAMU. A nagybányai művésztelepet, amelynek oly díszes szerep jutott művészetünk történetében, nagy veszteség érte *Bortsók* Samu festőművész halálával. Ő értékes és buzgó tagja volt a „nagybányaiak” második nemzedékének, amely az alapító „nagybányai festők” körében szerezte művészeti ismereteit és idővel átvette azok szerepét, amelyet mindmáig tart. Ennek az ifjabb csoportnak jeles képviselője volt az elhunyt, nemcsak művészetében érvényesítette azokat a tiszta, művészi gondolatokat, amelyek oly erőt és értéket adtak az első telepeseeknek, hanem azok szellemében, a rosszabbodott viszonyok közt is, buzgóan intézte a telep ágas-bogas adminisztrációs munkáit is, e mellett mint a telep művésziskolájának tanára, a korrigálás fáradszó munkáját is végezte. Ezen a téren is becses erő volt, úgyhogy régóta övele töltöttek be a társaság másodelsőki tisztét.

Művészete tösgyökeresen nagybányai, színharmóniáját, formakésztségét a nagybányai tájon nevelte, abban az őszinteségen alapuló szellemben, amelyre annyi példát látott első nagybányai mestereinek munkálkodásában. Tájképfestő volt, effajta műveit régóta becsülték, állami gyűjteményeink közül az Új Képtárban van képviselve.

Bortsók Samu 1881. március 15-ikén született Tápószéle pestmegyei községben. Tanulmányait Nagybányán kezdte *Réti* István, *Ferenccs* Károly, *Iványi-Grimwald* Béla és *Törma* János útmutatása mellett, 1902-ben. 1907-ben Párizsban, Münchenben is végzett tanulmányokat, mire azután végleg megtelepedett Nagybányán. Először 1907-ben lépett a nyilvánosság elé „Tájkép boglyával” című festményével, azóta egy ideig elég gyakran szerepelt a Múcsarnokban nagyobbára borús vagy téli tájmotívumokkal. A háború után több ízben Kolozsvárott is szerepelt műveivel. A legutóbbi időben hosszas betegség gyötörte, amelyre Budapesten kereset gyógyulást, de sikertelenül, itt halt meg június 19-én. Barátainak, tisztelőinek nagy sora kísérte utolsó pihenőjére a farkasréti temetőbe.

BLASKOVICS FERENC. Hetvenkétéves korában június hóban elhunyt Tatán *Blas-*

kovics Ferenc festőművész, aki a nyolcvanas-kilencvenes években eléggé ismertté tette nevét a magyar paraszt életéből vett képekkel, de immár évtizedek óta szinte teljesen elvult a nyilvánosság elől s régóta mint a tatai gróf vendége élte csöndesen napjait. Esterházy Miklós gróf ismert mecénása volt művészeknek, íróknak, színművészeknek; a kilencvenes években nála tartózkodott, mint vendég, *Blaskovicson* kívül *Pállik* Béla, *Gyürky* Béla, *Halmi* Artúr, *Lotz* Matild. Ez az amerikai születésű festő főképp állatképeket festett, bejárta Észak-Afrikát, azután a gróf meghívására Tatán telepedett meg s utóbb felesége lett *Blaskovics* Ferencnek (meghalt 1923 február 23-án). Már előzőleg szerepelt a kiállításokon *Blaskovics*, s mint jó hírű festő került Tatára a kilencvenes években. Tehetségét *Benczúr* Gyula azzal ismertte el, hogy midőn Münchenből Budapestre telepedett és mesteriskolát nyitott, már 1883-ban fölvette *Blaskovicst* mestertanítványai közé, egyébként már a müncheni akadémián is tanította őt (ahol előzőleg *Seitz* és *Dietz* voltak a tanárai). *Blaskovics* a kor ízlése értelmében elgondolt paraszt-életképeket festett leginkább (bár ismerünk tőle egy interieur és egy fürdőző nőt is), tárgyai anekdotikus életűek voltak, mint ahogy akkor például *Aggházy* és *Bihari* festettek, egészen véve a müncheni iskolának képviselője. Azzal, hogy erre ritkábban küldött képet a kiállításokra, jóformán kikapcsolta magát az aktív művészeti életből s nevét a közönség hamar elfeledte.

Blaskovics Ferenc Bécsben született 1859-ben s ott és Münchenben végezte tanulmányait. Budapesten, a *Benczúr*-iskolában festette első kiállított képét („Irja alá” 1883), ezt követte 1887-ben a „Megzavart kártyajáték”. Münchenből küldte a Múcsarnokba a „Gyanús alku” c. festményét, amely a milénárius kiállításon is szerepelt és számos reprodukcióban terjedt el. 1891-ben dicsőítő oklevelet kapott a zágábi kiállításon. Egyszer-kétszer kiállított a Nemzeti Szalónban is.

MŰVÉSZETI ÉLET ÉS IRODALOM

NYÁRI KIÁLLÍTÁS. Nálunk a nyarat olyan időszaknak szokták tekinteni, amelyben szünetel színház és politika, két olyan tényező, amelyet sokáig a legerősebb mozgató erőnek tekintettek. Velük szünetel természetesen a művészeti élet is, a festők, szob-

rások ilyenkor elszélednek, a kiállítások zárva. Ezek az állapotok a régi időkől maradtak ránk megszokott örökségül, holott azóta az életmozgalom egészen más medrekbe tért. A külföldön már sok helyen jödeje, hogy erre a változásra riasztméltek: Párizs,